

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Anden Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 562. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1836_518A_2-txt-shoot-idm32486.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Tre Aar senere havde *Akre, Tyrus, Sidon og Bairuth* samme Skæbne, under *Kalavuns Søn Aschraf*, og skiøndt herved naturligiis er næsten kun lutter Ynk at see, maae vi dog standse et Øieblik ved Forstyrrelsen af *Akre*, der i et heelt Aarhundrede (1191-1291) var Grav-Rigets Hoved-Stad og i alle Maader det *Trettende* Aarhundredes Magle-By eller Stor-Stad. Vel har vi nok ingen Beskrivelse af denne By i sin Velmagt uden af *Tydskere*, der aldrig selv har havt nogen Hoved-Stad ved Havet og Alt hvad dermed følger, saa de kunde ikke ligne den ved Andet end "Cøln am Rhein", men des vissere har den kun sig selv at takke for al den Pragt og Herlighed, den skinner af i *Tydske Bøger*. *Akre* eller *Ptolomais* er desuden En af de faa Stæder, som aldrig kan ødelægges saa tit, den jo reiser sig igien, saa vi kan godt forstaae, at mens den var Middel-Punkten for alle Kors-Farere og Pillegrimme, og Residentsen for alle tre Ridder-Orderens Stor-Mestere og næsten alle Grav-Rigets Lehns-Mænd, maa det have været en stolt Stad, hvor det gik stadseligt til fremfor noget andet Steds, selv *Konstantinopel* iberegnet, som vi maae huske var i det *Trettende* Aarhundrede, under Latinernes Aag, sin hele Glands berøvet*Herman Korner hos *Eccard II. 941-46. Wilken om Kors-Togene VII. 737-41.* Hvor fornøieligt og tillige forbausende det imidlertid maatte være især for en *Tydsker* at giennemvandre saadan en Stabel-Stad, med alle sine Skibe, Kirke-Taarne og Spir, store deilige Paladser med klare Ruder og Blomster-Haver paa de flade Tag, med Mure saa brede at to Vogne kunne magelig mødes, og med Indbyggere og Giæster af alle 563Folk under Himmelen; saa kan Man dog ogsaa nok vide, at *Akre* var ingenlunde en Undtagelse fra Regelen: store Stæder, store Synder, og at det maatte see gruelig forvirret ud i en Hoved-Stad, der var deelt mellem mangfoldige strunke, balstyrige Herremænd og rige, storagtige Kjøbmænd. For nærværende Tid førde vel Kong *Henrik* paa *Kypern* ogsaa Titel af Grav-Riget, men vi har forhen bemærket, at allerede *Johan* af Brienne var blot en *Konge-Skygge* og hans Efter-Mænd, snart *Sicilianske* og snart *Kypriske* Konger, var i *Akre* ligedanne Skygger, der kun gjorde Opsigt, naar de modtog Kronen ellers sloges om den. Hvor nu Konge-Magten er en Skygge, bliver Kongens Bedrift og Deeltagelse i Rigets Skæbne naturligiis derefter, og naar en Stad er splidagtig med sig selv, maa den jo falde, saa under disse Omstændigheder bliver *Akres* Fald meget forklarligt, hvor urimeligt det end ellers klinger, at en *Ægyptisk* Sultan uden *Flaade* skulde indtage saa stærk en Fæstning, med "al den ganske Christenhed" i *Baghaanden*. *Akre* blev nemlig denne Gang ingenlunde overrumplet, men med ordenligt Kald og Varsel forkyndt aaben Feide af Sultan *Kalavun* (1290), og da Patriarken af *Jerusalem* havde sat Mod i Borgerne, blev der gjort de bedste Anstalter til at udholde en lang Beleiring. Folk i Vester-Leden var vel ingenlunde saa opsatte paa at forsvare *Akre* som for hundrede Aar siden paa at indtage den, men der samledes dog 900 Riddere og 18000 Fod-Folk, og havde de holdt dem saa brav, som de var mange til, vilde de vist ikke kommet til at fattes Undsætning. Der var imidlertid alt for mange om Raadet til at der kunde skee noget Klogt, efter det sande Ord-Sprog "Faa om Raad, Mange om Daad": thi foruden det *Geistlige* Hoved (Patriarken), var der ikke mindre end *Otte* verdslige *Høvdinger*, og deriblandt den *Franske* 564og *Engelske* *Minister*, som en Samtidig giver det Lov at de var mageløse Helte i Munden, men store Krystere i Grunden, der ikke engang lod sig slæbe i Strid, men flygtede godvillig. Midt i Marts (1291) blev Staden indsluttet og stod sig godt den første Maaned, men imidlertid var *Kalavun* død, og nu kom hans Søn, Sultan *Aschraf*, med hele sin Magt og reiste 666 Blider, hvormed han fra den fjerde Mai beskiød Staden baade Dag og Nat. Da sank Modet hos de Beleirede, saa de sendte ikke blot *Koner* og *Børn* til *Kypern*, men Kong *Henrik* stjal sig en Nat samme Vei med sine 3000 Mand, og næste Morgen (16de Mai) stormede Fienden hvor *han* skulde staaet, brød et Gab paa Muren, tyve Favne bredt, og rykkede ind. Hidtil havde de *Geistlige Riddere* kun brudt sig lidt om Kampen, men nu vaagnede *Johanniterne*, og deres Marsk, *Mathæus Clarimont*, tumlede den Dag sin Hest og sin Landse saa ridderlig, at Besætningen, med ham i Spidsen, drev Fienden tilbage fra Gade til Gade, og ud ad Gabet med Tab af Tusinder. Herved vandtes imidlertid kun Natte-Frist, som Besætningen vilde nyttet til at flygte, hvis der havde været meer end *to* Skuder i Havnen, og næste Morgen begyndte den sidste Strid, som endtes med afgjørende Seier paa Fiendens og næsten fuldstændigt Nederlag paa de Christnes Side. Vel var Gabet stoppet, saa godt som mueligt, men dog brød Fienden saavel derigiennem som giennem En af Portene, han sprængde, og Kampen blev da fortvivlet, skiøndt ingenlunde uhæderlig for de Christne; thi nu kæmpede baade *Johannitere* og *Tempel-Herrer* som *Løver*, saa Fienden flere Gange maatte rømme Byen og seirede kun tilsidst ved sit alt for overlegne Antal. Denne Dag turde ingen Tyrk staae for *Mathæus Clarimont*, men tilsidst var hans Ganger saa træt, at den ei meer vilde lystre Sporen, men blev stædig midt i en Gade, hvor da Kaste-Spyd i Snese-565Tal ei var sene til at giennembore dens herlige Rytter. Den Ene af Skuderne, hvorpaa Patriarken var slæbt ombord af andre Flygtninger, blev saa overladet, at den sank i Havnen med Top og Tavl, og af Ridderne undkom kun *ti* Tempel Herrer og syv *Johanniter**Beretningen om *Akres* Indtagelse hos *Martene* og *Durand* (store Samling) V. 761-83. Wilken om Kors-Togene VII. 719-70..